

การแพร่กระจายและความชุกชุมของลูกปลา วงศ์ Scombridae และ Engraulidae บริเวณอ่าวไทย

Fish Larvae Distribution and Abundance of Families Scombridae and Engraulidae in the Gulf of Thailand

Rakkiet Punsri¹, Niracha Songkaew², Piyawan Hussadee³, Siwasak Khongchim², Patinya Srisumran⁴,
Teerapong Duangdee⁵, Kornrawee Aiemsomboon⁶ and Kong Kimyan⁷

รักเกียรติ ปันศรี¹, นิรชา สองแก้ว², ปิยวรรณ หัสดี³, ปฏิญญา ศรีสำราญ², ศิวศักดิ์ คงฉิม⁴, ธีระพงศ์ ดั่งวงศ์⁵,
กอร์ณรวิ เอี่ยมสมบุญ⁶ และ Kong Kimyan⁷

¹ ศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สำนักงานฝ่ายฝึกอบรม

² ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงอ่าวไทยตอนล่าง (สงขลา)

³ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงอ่าวไทยตอนบน

⁴ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงอ่าวไทยฝั่ง ตะวันออก (ระยอง)

⁵ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

⁶ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁷ No.186, Norodom Boulevard, Sangkat Tonle Basac Khan Chamcar Mon, Phnom Penh, Cambodia.

บทคัดย่อ

การศึกษาเกี่ยวกับการแพร่กระจายและความชุกชุมของลูกปลาวงศ์ Scombridae และ วงศ์ Engraulidae ซึ่งเป็นกลุ่มปลาเศรษฐกิจที่มีความสำคัญในอ่าวไทย โดยเรือสำรวจ M.V. SEAFDEC 2 การเก็บตัวอย่างลูกปลาจาก 73 สถานี ระหว่างวันที่ 17 สิงหาคม – 18 ตุลาคม 2561 โดยใช้ bongo net ที่มีขนาดตา 500 ไมครอน ลากแบบเฉียง โดยกำหนดความเร็วขณะปล่อยสายลากลง 0.6 เมตร/วินาที ขณะนำขึ้น 0.3 เมตร/วินาที การศึกษาครั้งนี้พบจำนวนลูกปลาทั้งหมด 3,663 ตัว 54 วงศ์ จากจำนวนลูกปลาที่พบทั้งหมด เป็นปลาวงศ์ Scombridae 56 ตัว คิดเป็นร้อยละ 2 ซึ่งสามารถจำแนกชนิดได้ 10 ชนิด คือ Scombridae sp., *Rastrelliger* sp., *Euthynnus* sp., *E. affinis*, *Thunnus tonggol*, *T. obesus*, *Auxis* sp., *A. thazard* และ *Katsuwonus pelamis* ชนิดที่พบมาก คือ *Rastrelliger* sp. คิดเป็นร้อยละ 71 ของลูกปลาทั้งหมดในวงศ์ Scombridae และพบว่า *Rastrelliger* sp. มีความชุกชุมมากที่สุดบริเวณสถานีที่ 9 ส่วนลูกปลาวงศ์ Engraulidae พบประมาณร้อยละ 11 ของลูกปลาทั้งหมด แต่ส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก (< 8 มิลลิเมตร) ซึ่งยากต่อการจำแนกชนิด ดังนั้นการศึกษานี้ จึงได้ใช้เฉพาะลูกปลาที่มีขนาดใหญ่ (> 8 มิลลิเมตร) มาจำแนกชนิด พบว่าส่วนใหญ่เป็นชนิด *Encrasicholina heteroloba* และมีความชุกชุมมากที่สุดสถานีที่ 39

คำสำคัญ: การแพร่กระจาย, ความชุกชุม, ลูกปลา, Bongo Net

Abstract

The collaborative research on distribution and abundance of families Scombridae and Engraulidae larvae which were the main economic fish in the Gulf of Thailand was carried out by M.V. SEAFDEC 2. The analysis samples were obtained from 73 stations during 17 August to 18 October 2018. The larval fish species composition is described base on the analysis of samples obtained from oblique bongo net tows. The mesh size is 500 μm and the speed of wire-out and wire-in were 0.6 m/s and 0.3 m/s, respectively. Fish larvae were sorted from all samples and identified to species when possible. A total of 3,663 larvae fish were caught in the whole study area. The specimens have been identified, which comprise 54 families. From the 54 identified families, 56 Scombridae represented 2% of the collected larvae. The Scombridae larvae could be classified into 10 species including *Scombridae* sp., *Rastrelliger* sp., *Euthynnus* sp., *E. affinis*, *Thunnus tonggol*, *T. obesus*, *Auxis* sp., *A. thazard* and *Katsuwonus pelamis*. The majority of Scombridae larvae were *Rastrelliger* sp., accounted for 71% of Scombridae larvae. The most abundant of *Rastrelliger* sp. was found at station 9. There were Engraulidae larvae that were caught, accounted for 11% of fish larvae composition. However, small Engraulidae larvae (< 8 mm.) could not be identified at the species level. Therefore, this study, Engraulidae larvae large sizes (> 8 mm.) were only identified. It was found that most of the large Engraulidae larvae were *Encrasicholina heteroloba* and it is most abundant was at station 39.

Keywords: Distribution, Abundance, Fish larvae, Bongo Net